

חורף עברי

מה חדש?

גֶשֶׁם, גֶשֶׁם, מְשֻׁמֵם
קול המון טפות המים
 טיף-טיפ-טף! טיף-טיפ-טף!
 מְחָאוּ כף אֶל כף!

■ **פרס האקדמיה ללשון העברית** – פורסם קול קורא להגשת מועמדות לפרס על שם זאב וציפורה בן-חיים לשנת תשפ"ג. הפרס יענק לחוקרים עד גיל 50 שהרימו תרומה חשובה בחקר הלשון העברית או הארמית או בחקר מסורות הלשון. **להרחבה ולהגשת מועמדות**

בשיר הילדים "היורה" מאת יחיאל היילפרין נכתב **קול המון טיפות המים** (ולא "כל היום")! המשמעות היסודית של המילה 'המון' היא רעש וקול. לאחר הבצורת הממושכת בימי אליהו התבשר אחאב מלך ישראל על הגשם העומד לרדת: "וַיֹּאמֶר אֵלֵיהּ: לֹא־חָאֵב: עָלַי אֶכֶל וְשֵׁתָה כִּי **קול המון הגשם**" (מלכים א יח, מא), כלומר 'קול המיית הגשם'.

■ **ברכות לפרופ' זיוה שמיר** – האקדמיה ללשון העברית מברכת את חברת האקדמיה זיוה שמיר על זכייתה בפרס ביאליק לחוכמת ישראל לשנת 2022 בקטגוריית פרס מפעל חיים. **להרחבה**

מן המשמעות של קול קיבלה המילה המון גם משמעות של 'קיבוץ גדול של אנשים' – שהרי המון אנשים הנמצאים יחד משמיעים המיה ורחש.

■ **בואו לעבוד איתנו** – משרות פתוחות במרכז התרבות וההדרכה, במערך ההשתלמויות, במדור קשרי קהל ובמדור המחשוב. **למידע על כל המשרות**

להרחבה

פרדה מחבר האקדמיה עוזי אורנן

האקדמיה ללשון העברית מבכה את לכתו של פרופ' עוזי אורנן בשנת המאה לחייו – מבכירי הבלשנים בארץ וזקן חברי האקדמיה ללשון העברית.

בטקס הפרדה ממנו נשאה דברים לזכרו חברת האקדמיה רות אלמגור-רמון:

"עוזי אורנן היה חבר פעיל באקדמיה ללשון העברית, הגיע כמעט לכל ישיבה, גם מרחוק וגם בשנות התשעים לחייו, בעל קול מקורי, מאיר תמיד את הדברים מנקודות מבט שלא הוארו קודם לכן, עומד על דעתו ומנמק אותה היטב, ואף שכנע לא פעם את חברי האקדמיה."

פרסום לזכרו של פרופ' עוזי אורנן; צפייה בריאיון עימו

בראשית היה שפה – ספרו של עוזי אורנן

מה שם הפעולה של הפועל חיכה?

לא פעם אנו נשאלים מדוע אין בעברית שם פעולה לפועל חָכָה. אנו נוהגים להשיב כי משמש שם פעולה כזה הקשור לפועל הנרדף המתין: המתנה.

ואולם תשובה זו אינה מניחה את דעתם של רבים מן הפונים, שכן בקרב דוברי העברית הפועל 'המתין' שייך למשלב גבוה יותר. מוטב היה אפוא שיימצא שם פעולה מן השורש חכ"י.

המעין בספרות העברית ובמילונים ימצא את הצורה המלאכותית חָכִין, ואפילו את הצורות חָכָה וחָכִי, וגם הצורה הלא-דגושה חָכָה, אבל אף אחת מהן לא חדרה לשימוש היום-יומי.

להרחבה בעניין זה בפרסום חדש באתר

הוויכוח על המטרייה

המילה **מטרייה** היא מחידושו של אליעזר בן-יהודה. חיים נחמן ביאליק – שלא חיבב את החידושים בסיומת יֵה (הללו דמו באוזניו לנעירת חמור) – הציע במקומה את השם סוכך מן השורש סכ"ך (כמו סָכָה וסָכַךְ). גורלה של הצעה זו לא שפר, ואולם אפשר למצוא אותה פה ושם בספרות העברית. כך למשל אימץ אותה הסופר ש"י עגנון: "כל מימי הגשמים התכנסו לתוך נעליו. הסוכך נשמת מידו ונפל והגשמים ליחלו אותו ואת בגדיו" (סיפור פשוט, עמ' קפז).

בטרם נקלטה המטרייה של בן-יהודה בלשוננו הוצעו מגוון חלופות ובכולן רכיבים לתיאור האביזר הנחוץ: גֹּגֶן, אֵהִיל, מַחְסוֹן, מַטְרוֹן, מַטְרִית, מַחְסֵה זָרֵם, מַחְסֵה מַמְטֵר, חִסוֹת מַמְטֵר, מִגַּן לַמְטֵר ועוד.

להרחבה

פעילויות מקוונות

■ **העברית כאוצר מורשת האנושות: עבר, הווה ועתיד** – אתם מוזמנים לצפות בשידור החי של הכנס שייערך בפריז ביוזמת ארגון בני ברית הבינלאומי ובשותפות אוונסק"ו ביום שלישי 15 בנובמבר.
לפרטים נוספים

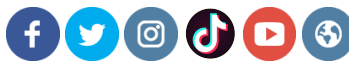
■ **סדנת עריכה וכתב** – בסדנה נערוך טקסט ונתרגל את כללי הכתיב המלא. המשתתפים בסדנה יזמנו להציע תיקונים ולתרום לעריכה.
להרשמה

■ **סדנת עריכה** – נותרו כרטיסים אחרונים לסדנה שבה נערוך טקסט ונדון בכללי תקן ודקדוק, במוסכמות בתחום הסגנון ובדרכים לשיפור הבהירות. המשתתפים בסדנה יזמנו להציע תיקונים ולתרום לעריכה.
להרשמה

תמיכה באקדמיה

שאלה בעברית

חנות הספרים

אם נתקלתם בבעיות תצוגה [לחצו כאן](#) לצפייה בדפדפן

להתראות באיגרת הבאה!

להסרה מרשימת התפוצה לחצו כאן | ניהול הרשמות | תמיכה באקדמיה | [Subscribe to English Newsletter](#)
האקדמיה ללשון העברית, קריית האוניברסיטה, גבעת רם, ת"ד 90004, ירושלים 9190401